

Utkast høringssvar fra toppidrettsforum

Toppidrettsforum er en koalisjon bestående av toppidrettsgymnasene WANG, Telemark toppidrett og NTG. Vi er 3 070 elever fordelt på 14 skoler og har 755 ansatte trenere og lærere.

Toppidrettsgymnas spiller en viktig rolle for å sikre at unge mennesker som ønsker å bli fremtidige toppidrettsutøvere f r kombinere muligheten til å drive med idrett med en trygg og god utdanning. En forutsigbar finansiering er viktig for å sikre et godt tilbud til våre elever.

Vi er offentlig finansierte skoler, gjennom statsstøtte (85 %) og skolepenger (inntil 15 %) fra elevene. Alle pengene går tilbake til skolen og elevene. Friskoleloven, som ble fremmet av Arbeiderpartiet, Senterpartiet og SV, forbyr oss å ta ut utbytte. Slik har det alltid vært.

Friskoler må bestå som et viktig supplement og reelt alternativ til offentlig skole

I Norge står den offentlige skolen sterkt, og det er bred enighet om at det bør fortsette slik. Samtidig vil vi understreke at de private alternativene må være et viktig og reelt supplement/alternativ til det tilbudet man kan forvente at det offentlige tilbyr. Et offentlig fellestilbud med friskolene som supplement gir totalt sett et skoletilbud som både er helhetlig, men som også gir rom for mangfold og valgfrihet for de elevene og foreldrene som ønsker noe litt annet enn hva den offentlige skolen tilbyr.

Tilbudet ved toppidrettsgymnasene er langt mer omfattende enn ved utdanningsprogrammet for idrettsfag. Toppidrettsgymnasene har strenge lovpålagte krav til innhold, gjennom et eget godkjent 10-timer toppidrettsfag, spesialkompetanse hos lærerne og trenerne, og omfattende leieavtaler av treningsanlegg i mer enn 40 idretter. Olympiatoppen f r statlige midler til å føre kontroll ved toppidrettsgymnasene. V re elever går gjennom et omfattende og profesjonelt treningsregime. Det stiller krav til forutsigbar regulering og  konomi.

Barn og foresattes valgfrihet

Vi er et reelt alternativ til offentlig skole. Slik departementet legger opp til å vektlegge lokale folkevalgtes innflytelse ved godkjenning av nye skoler og driftsendringer ved allerede eksisterende skoler, er vi bekymret for at hensynet til barn og foreldres reelle valgfrihet og ønsker må vike for folkevalgte ideologiske overbevisning.

Det er viktig at lovteksten og oppfølgingen av den sikrer at lokale folkevalgte ikke kan nekte nye friskoler å etablere seg på grunn av en ideologisk overbevisning. Vi er bekymret for at utfallet av behandlingen av søknader om å etablere nye friskoler vil avhenge av hvilke partier som styrer lokalt. Vi mener derfor det er svært viktig at det fremgår helt tydelig hvilke objektive kriterier som små ligge til grunn for innsigelser, og at disse må dokumenteres av kommunen.

Departementets begrunnelse for en større vektlegging av kommunenes/fylkeskommunenes vurdering ifm. godkjenning av private skoler, åpner for en innsnevring av foresattes valgfrihet. Foreldre og barn har rett til å velge et annet alternativ enn den offentlige skolen. Denne retten skal ivaretas likt uansett geografiske eller sosiokulturelle forskjeller.

Nasjonal likebehandling

Vi er bekymret for effekten økt lokal påvirkning kan ha på etableringen av nye skoler – og ikke minst driftsendringer ved allerede etablerte skoler.

De private skolene er iht. privatskoleloven forpliktet til å ha hele landet som sitt inntaksområde. Dette taler også for at en beslutning om godkjenning av en privat skole, må vurderes i et nasjonalt perspektiv, i tillegg til å lytte til lokale signaler.

Kommunene har allerede i dag rett til å uttale seg og komme med innsigelser ved etablering av en ny friskole. Vi mener det har fungert godt, og vi mener at lovteksten er god nok slik den står i dag.

Friskolene må fortsatt kunne søke om driftsendringer

Vi registrerer følgende formulering i høringsbrevet: «Departementet vil i tillegg utrede ytterligere forslag til lovendringer som blant annet kan sikre lokale folkevalgte innflytelse over fremtidig dimensjonering av private skoler som er i drift.»

For å sikre likebehandling av elever, foresatte og skoler som ønsker å etablere seg, må det være nasjonal lovgivning som ivaretar dette, ikke folkevalgtes skjønn.

Vi er bekymret for at en slik endring vil innskrenke retten til å kunne velge en annen skole enn den offentlige. Dimensjoneringen av skoler blir vurdert når skolene søker og eventuelt får godkjenning. Det mener vi er en god og tilstrekkelig behovsprøving. Private skoler må søke om etablering og driftsendring innen 1. februar året før etablering/driftsendring. Dette gir lokale styresmakter forutsigbarhet knyttet til dimensjonering av den offentlige skolen innen rimelig tid. Dimensjonering av det samlede skoletilbudet (offentlig og privat), må basere seg på et samspill mellom private- og offentlige skoleeiere, med utgangspunkt i statlig regulering.

Vi vil også påpeke at det er forskjell på fleksibiliteten i offentlige og private skoler. Offentlige skoler er ofte en del av et større utdanningssystem i kommunen. Private skoler er lovpålagt å være selvstendige juridiske enheter. Det betyr at offentlige skoler har en større fleksibilitet i å dimensjonere sitt tilbud ved å flytte på ressurser innad i kommunen. Den samme fleksibiliteten har ikke private skoler. Derfor er det svært viktig for friskolene å beholde en forutsigbarhet.

Oppsummering

Vi mener det er viktig at lokale folkevalgte skal få uttrykke sin mening og fremme sine vurderinger i tilknytning til etablering av skoler lokalt. Samtidig er det viktig å sikre at det ikke legges opp til at det blir mulig å nekte godkjenning av nye skoler fordi man ikke ønsker friskoler på prinsipielt grunnlag, når det ligger et lovlig og folkerettslig grunnlag for å kunne etablere en privatskole.

Ønsker godt samarbeid

Vi har opplevd et godt samarbeid med utdanningsmyndighetene i Norge til nå, og ønsker å fortsette dette. Vårt ønske er at offentlig skole og friskolene til sammen gir norske elever et reelt mangfold og et opplæringstilbud av høy kvalitet over hele landet.